

**Katedra za poslediplomske
specijalističke studije
iz Socijalne medicine**

NASTAVNI PLAN I PROGRAM IZ SOCIJALNE MEDICINE

Školska godina: **2005/2006**

Semestar: **ZIMSKI/LETNJI**

Vrsta nastave: **Predavanja+ vežbe+seminari**

	Metodska jedinica
	1. Zdravlje. savremeni concept zdravstvene zaštite. Razvoj definicija u svetu i kod nas. dobre I loše strane savremenog koncepta definisanja zdravlja prema preporukama SZO.
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinsku fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	3
Ko izvodi	Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	2. Istorijski koncept razvoja Socijalne medicine. Izdvajanje socijalne medicine kao posebne naučne discipline. 3. Razvoj Socijalne medicine kod nas I u svetu-komparativni pregled.
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinsku fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof. dr Dragoljub Đokić
Napomena	
	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA (ZZ) 1. Savremeni koncept 2. Prirodni tok oboljenja Akcentovanje podele prirodnog toka bolesti. period prepatogeneze i patogeneze. Uklanjanja pojedinih mera zdravstvene zaštite u svaki od njih. Asimtomatski i simptomatski period perioda patogeneze prirodnog toka bolesti. 3. Nivoi prevencije Mere zdravstvene zaštite . Razrada svih pet grupa mera

	zdravstvene zaštite.
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinsku fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4
Ko izvodi	Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	SISTEMI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE 1. Nacionalni sistem ZZ (Beveridžov model) 2. Sistem obaveznog osiguranja ZZ (Bizmarkov model) 3. Tržišni sistem ZZ 4. Sistem ZZ Republike Srbije
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinsku fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	3
Ko izvodi	Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA KATEGORIJA 1. Programska zdravstvena zaštita 2. Zdravstvena zaštita majke i deteta Zdravstvena zaštita starih
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinsku fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	6
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić
Napomena	
	MEĐUNARODNA ZDRAVSTVENA SARADNJA 1. Međunarodne organizacije 2. Međunarodni zdravstveni programi Strategija SZO „ Zdravlje za sve u 21-om veku “
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić
Napomena	
	PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA a) Porodični lekar.
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat

Broj časova	4
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić
Napomena	
	ZDRAVSTVENI INFORMACIONI SISTEM Međunarodna klasifikacija bolesti-X revizija. Istorijski razvoj revizija bolesti. Klasifikacije bolesti i zdravstveno srodnih problema. Nivoi šifriranja. pretraživanje po X MKB. Fasetne klasifikacije. Medicinska dokumentacija i evidencija. Podela. Principi i pravila popunjavanja. Medicinska dokumentacija u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Medicinska dokumentacija u sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti.
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	6
Ko izvodi	Prof.dr Časlav Milić
Napomena	
	5. Primarna zdravstvena zaštita. Razvoj u svetu i kod nas. 6. Načela i principi primarne zdravstvene zaštite. 7. Multisektorska i međusektorska saradnja 8. Uloga pojedinih subjekata I zdravstvene službe u PZZ
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4
Ko izvodi	Prof.dr Časlav Milić
Napomena	
	BOLNIČKI SISTEM Sekundarna i tercijarna zdravstvena zaštita. Karakteristike. Praćenje aktivnosti bolničke zdravstvene zaštite. Metode evaluacije.
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić
Napomena	
	11. KVALITET ZDRAVSTVENE ZAŠTITE 1. Kvalitet primarne zdravstvene zaštite

	2. Kvalitet bolničke zdravstvene zaštite Efikasnost i efektivnost zdravstvene zaštite
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić
	12. REFORME ZDRAVSTVENOG I OBRAZOVNOG SISTEMA 1. U svetu 2. Kod nas
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof. dr Dragoljub Đokić
Napomena	
	ZDRAVSTVENA POLITIKA 1. Strategija zdravstvene zaštite Ciljevi zdravstvene politike
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof.dr Časlav Milić
Napomena	
	PROCENA ZDRAVSTVENOG STANJA STANOVNIŠTVA Metode u proceni zdravstvanog stanja stanovništva Indikatori za procenu Podela indikatora uopšte Podela indikatora prema preporuci SZO Faže-etape u proceni Metode evaluacije u proceni
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	6
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	

	TEHNOLOGIJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI 1. Zdravstvena tehnologija 2. Medicinska tehnologija Procena tehnologije
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof. dr Dragoljub Đokić
Napomena	Metodska jedinica
	ZDRAVSTVENI MENADŽMENT 1. Rukovođenje u zdravstvenoj zaštiti 2. Menadžment zdravstvenog programa Planiranje zdravstvene zaštite
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	KBC-hirurčki blok-VII sprat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	Metodska jedinica
	EKONOMIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE Metode ekonomske evaluacije. Načela I principi ekonomike zdravstvene zaštite
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	Metodska jedinica
	ZDRAVSTVENO ZAKONODAVSTVO Zakon o zdravstvenoj zaštiti Zakon o zdravstvenom osiguranju Načela I principi Ostala zakonska i podzakonska akta vezana za system zdravstvene zaštite
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4

Ko izvodi	Prof.dr Časlav Milić
Napomena	
	Metodska jedinica
	ZDRAVSTVENO VASPITANJE Metode Subjekti u zdravstveno vaspitnom radu Rizične grupe Principi Zdravstveno vaspitne tehnike
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	Metodska jedinica
	SOCIJALNE BOLESTI Socijalne bolesti različito razvijenih teritorija Kriterijumi za procenu Razrada pojedinih socijalnomedicinskih oboljenja
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	SOCIJALNA POKRETLJIVOST I ZDRAVLJE STANOVNIŠTVA
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	ZDRAVSTVENE POTREBE, ZAHTEVI I KORIŠĆENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	ZDRAVSTVENA POTROŠNJA 1. Kontrola zdravstvene potrošnje Poslovanje zdravstvenih ustanova

Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	Porodica I poroična dijagnostika Karakteristike porodice Primarna socijalizacija Sekundarna socijalizacija Uloga porodice Funkcije porodice Indikatori za porodičnu dijagnostiku
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	Karakteristike naučno stručnog dela Klasifikovanje publikacija Navođenje I citiranje Struktura naučno stručnog dela Seminarski rad Priprema za pisanje specijalističkog rada
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	UKUPNO ČASOVA TEORIJSKE NASTAVE-----80
	PRAKTIČNA NASTAVA
	1. Procena zdravstvenog stanja stanovništva Efikasnost i efektivnost zdravstvene zaštite
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	10
Ko izvodi	Mr Sanja Kocić I Mr Snežana Radovanović
Napomena	

	Zdravlje Karakteristike definicija Faktori koji utiču na zdravlje Rizikofaktori
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	2
Ko izvodi	Mr Sanja Kocić I Mr Snežana Radovanović
Napomena	
	Socijalne bolesti Razrada pojedinih oboljenja kroz prirodni tok bolesti
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	6
Ko izvodi	Mr Sanja Kocić I Mr Snežana Radovanović
Napomena	
	Zdravstvena zaštita grupacija stanovništva Razrada vulnerabilnih kategorija stanovništva
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4
Ko izvodi	Mr Sanja Kocić I Mr Snežana Radovanović
Napomena	
	X-MKB Značaj klasifikovanja Razrada klasifikovanja Praktična primena klasifikovanja bolesti
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4
Ko izvodi	Mr Sanja Kocić I Mr Snežana Radovanović
Napomena	
	ZDRAVSTVENO VASPITANJE Razrada pojedinih zdravstveno vaspitnih metoda Aktivno uključivanje studenata u pripremi I realizaciji pojedinih metoda Dobre I loše strane pojedinih metoda Implementacija na terenu Pisana priprema pojedinih zdravstveno vaspitnih akcija na terenu
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat

Broj časova	4
Ko izvodi	Mr Sanja Kocić I Mr Snežana Radovanović
Napomena	
	Karakteristike naučno stručnih dela. Priprema za pisanje seminarskih radova Priprema za pisanje specijalističkih radova
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	4
Ko izvodi	Mr Sanja Kocić I Mr Snežana Radovanović
Napomena	
	UKUPNO ČASOVA PRAKTIČNE NASTAVE—34
	UKUPNO ČASOVA TEORETSKE I PRAKTIČNE NASTAVE..80+34=114
	SEMINARI-SA NASTAVNICIMA
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	20
Ko izvodi	Prof.dr Dragoljub Đokić i Prof. dr Časlav Milić
Napomena	
	SEMINARI-SA ASISTENTIMA
Neophodna oprema	Grafoskop i video bim
Gde se izvodi	Medicinski fakultet Kragujevac-dekanat
Broj časova	10
Ko izvodi	Mr Sanja Kocić I Mr Snežana Radovanović
Napomena	
	UKUPNO ČASOVA SEMINARA 30
	UKUPNO ČASOVA U OKVIRU DVA SEMESTRA (TEORIJSKA I PRAKTIČNA NASTAVA + SEMINARI)= 144

NAPOMENA: U okviru individualnih specijalističkih studija (broj kandidata manji od 5, broj časova biće prilagođen u skladu sa instrukcijama rukovodstva poslediplomskih studija i fakulteta.

Nastavni plan i program podložen je izmenama u skladu sa nastavnim planovima i programima koji prate novija dostignuća u teorijskoj, praktičnoj i seminarskoj nastavi i biće blagovremeno upućena poslediplomskoj službi u cilju verifikacije.

Šef katedre
Prof. dr Časlav Milić

PRILOG

**PRAKTIČNA NASTAVA KOJA SE SPROVODI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
PREMA PRAVILNIKU O SPECIJALISTIČKIM I UŽE SPECIJALISTIČKIM
STUDIJAMA (Sl. g. br. 111/93)
(sprovodi se u zdravstvenim ustanovama)**

Specijalizant za vreme koje provodi u zdravstvenim i drugim ustanovama (27 meseci) treba da savlada i uradi sledeće veštine i procedure :

1. jedno međunarodno poređenje zdravstvenog stanja stanovništva
2. jednu procenu zdravstvenog stanja stanovništva Srbije sa najnovijim podacima
3. jednu procenu zdravstvenog stanja stanovništva jednog okruga ili pokrajine
4. dve procene zdravstvenog stanja stanovništva opština po izboru
5. pronalaženje i izračunavanje 4 najnovija indikatora zdravstvenog stanja za koje ne postoje rutinski podaci
6. jednu standardizaciju opštih stopa smrtnosti za određeno područje
7. jednu standardizaciju po godinama i polu specifičnih stopa mortaliteta od određenih bolesti za određeno područje
8. 4 analize vremenskih serija (trendova) pokazatelja zdravstvenog stanja i socijalno-ekonomskog razvoja
9. jedan plan rada zdravstvene ustanove u celini (bolnice, doma zdravlja ili instituta za zaštitu zdravlja)
10. jedan plan rada definisane službe unutar zdravstvene ustanove
11. pravljenje jednog programa izvođenja određene preventivne aktivnosti (skrining, vakcinacija ili zdravstveno-vaspitni program)
12. jedna opšta evaluacija programa rada
13. jedna ekonomska evaluacija ostvarenog zdravstvenog programa (analiza troškova i efekata programa)
14. organizacija i izvođenje jednog stručnog sastanka sa zadatom temom

15. priprema, organizovanje i održavanje tri predavanja:

- jedno za decu školskog ili predškolskog uzrasta
- jedno za trudnice
- jedno za obolele od hroničnih masovnih bolesti

16. organizovanje, formiranje i rad u jednoj maloj grupi sa najmanje 5 seansi za gojazne, pušače, HIV pozitivne ili roditelje hendikepirane dece po izboru

17. sprovođenje najmanje 15 zdravstveno-vaspitnih intervjua

18. definisanje minimalnog skupa podataka za praćenje određenog programa (pravljenje obrazaca)

19. definisanje i razvoj jedne baze podataka

20. jedna kontrola kvaliteta (tačnost i pouzdanost) podataka koji se rutinski prikupljaju (bilo za bolnički ili vanbolnički sistem zaštite)

21. jedan predlog za uključivanje u proces ugovaranja naknade troškova za rad ustanove (finansiranje ustanove) ili za izvođenje nekog programa (finansiranje programa aktivnosti)

22. procena izračunavanja troškova za definisane medicinske usluge

23. jedno poređenje kvaliteta rada dve ili više stacionarnih, odnosno dve ili više ambulantno – polikliničkih ustanova na osnovu podataka rutinske statistike

24. dve grafičke prezentacije stohaističkih analiza – izrada „ drveta odlučivanja “

25. dve simulacije procesa protoka pacijenata u lekarskoj ordinaciji

26. izrada jednog kvalitativnog modela predviđanja neke pojave („ Delfi metod “, normalne grupe, konsenzus pristup i drugi)